

TONI COPPERS

ZWERF VUIL

BORGERHOFF
& LAMBERIGTS

Opgedragen aan Erna Rock-Smolders, mijn lerares
Nederlands, die me niet alleen de liefde voor boeken schonk
maar ook het geloof in mezelf.

‘Maar de reden is te vinden
In mijn leven zonder feest
In mijn hart dat ’k heb gestoken
In ’t gevang van mijne geest’

— Wannes Van de Velde,
Ik Heb Mijn Hart Gesloten

In de nacht dat Liese Meerhout voor het eerst in lange tijd weer droomde, gebeurden er twee moorden.

Om drie uur 's ochtends strompelde een zwerver door de Leopoldstraat, sloeg hijgend het steegje in naast het Sint-Elisabethgasthuis en klom met veel moeite over de lage poort van de Botanische Tuin. Zijn longen leken in brand te staan. Het zweet druppelde van zijn wenkbrauwen.

De zwerver had niet de gewoonte om 's nachts als een gek door de stad te rennen, maar dat was niet de enige reden waarom hij zo zweette.

Hij was in zijn hele leven nog nooit zo bang geweest als nu.

Toen hij zich in een afgelegen hoekje van het park probeerde te verbergen tussen enkele grote varens en wat struiken, voelde hij een hand op zijn schouder. Meteen daarna plofte hij op de grond neer als een zak aardappelen. De volle wijnfles die in een van de zakken van zijn lange soldatenjas zat, werd zo ruw weggerukt dat hij de stof hoorde scheuren. Het laatste wat de zwerver zag, was de arm van zijn achtervolger. Toen de fles de eerste keer op zijn hoofd neerkwam, sneed er zo'n pijn door zijn lichaam dat zijn blaas leegliep en de urine langs zijn broekspijp naar beneden stroomde.

Toen de fles voor de tweede keer neerkwam, brak zijn schedel.

Ondertussen liep Liese als een oude vrouw langs uitgestorven straten. De kou sneed door haar lichaam en ze had honger. In het vage, vuile decor van haar droom hing er een mistige nevel over de stad die ieder geluid dempte.

Ze klampte zich vast aan een zwerver in een donkere, ruige jas die een zwarte rat op zijn schouder had zitten, maar de man begreep geen woord van wat ze zei. Hij stak zijn beide verweerde handen naar haar uit en toonde haar een rozig babylijkje, dat naakt in zijn handpalmen lag. Het leek of het sliep. Ze probeerde vertwijfeld uit te leggen dat ze heel moe was, dat ze het allemaal niet zo bedoeld had, dat ze ook maar gewoon haar best deed, maar er rolden alleen maar onverstaanbare klanken uit haar mond.

Het gevoel dat de wereld een plek was van totale eenzaamheid maakte haar zo bang dat ze bijna stikte.

Toen werd Liese Meerhout wakker.

In het donker liep ze naar de keuken van haar flat, vulde een glas met water uit de kraan en opende het raam.

Het was halfvier 's ochtends.

Ergens in de verte nam een auto met gierende banden een bocht.

Zo stond ze een tijdje suf voor zich uit te staren. Aan de overkant van de straat zag ze boven een muur de contouren van een giraffenhoofd tussen het lover van de bomen. Een windvlaag deed de bladeren rond de kop van de giraf dansen.

Na drie maanden was commissaris Liese Meerhout ervan overtuigd dat haar appartement in de Antwerpse Provinciestraat twee onmiskenbare voordelen bood. Het lag midden in de stad, wat haar een veilig gevoel van geborgenheid gaf, en vanuit haar raam keek ze binnen in de dierentuin. Na een slapeloze nacht had ze al vaak verbaasd opgekeken als ze heel vroeg in de ochtend het balkende gehinnik van een zebra hoorde, of het hese, diepe gebrul van een leeuw.

Over de vele nadelen van haar nieuwe woning wilde ze liever niet te veel nadenken.

Rillend van de kou sloot ze het raam. Ze slofte terug naar haar bed en rolde zich in foetushouding in de warmte die nog tussen de lakens hing. Vijf minuten later sliep ze weer.

Om vijf uur 's ochtends gebeurde een tweede moord.

Een oranje wagentje van de reinigingsdienst reed traag zijn rondjes op het De Coninckplein. De man achter het stuur manoeuvreerde de ronddraaiende borstels behendig langs de vuile straatranden.

Iets verderop vielen er enkele verdwaalde regendruppels op het vensterraam van de keuken waar een vrouw op een stoel zat. De vrouw duwde nerveus de rommel op de tafel weg om wat plaats te maken. Dan stak ze een naald in een van haar gehavende armen.

Toen ze even later loom achteroverleunde, kreeg ze een doffe klap op haar hoofd. Ze klauwde naar het tafellaken en trok in haar val alle vuile borden en glazen op de keukenvloer. Er was geen pijn, eerder een diep gegons in haar hoofd, waardoor alles wat daarna kwam in een soort slow motion gebeurde.

Ze voelde hoe er aan haar gesjord werd. Op de achtergrond hoorde ze haar kind huilen, onophoudelijk en met klagende uithalen. Ze vroeg zich af waarom ze ooit een kind van die eikel van een ex had gewild, toen de eerste messteek diep in haar lichaam binnendrong.

Daarna voelde ze niets meer.

Een kwartier later keek de chauffeur van de reinigingsdienst werktuiglijk op toen hij iemand uit een gebouw in de Van Schoonhovenstraat zag komen. Hij had spontaan op de rem geduwd, herinnerde hij zich later.

Wat hij naar buiten had zien lopen, was niet zomaar iemand.

Het was eerder 'iets'.

Om zeven uur zoemde Lieses telefoon.

‘Hm.’

Meer ging nog niet.

‘Heb ik je wakker gemaakt?’ vroeg Michel Masson.

‘Ja.’

‘Moord,’ zei haar collega. ‘Van Schoonhovenstraat, dicht bij ’t Conincksplein. Zie je waar het is?’

Ze kreunde.

‘Ik pik je wel op,’ zei Masson. ‘Over twintig minuten ben ik bij jou.’

Een kwartier later stond commissaris Liese Meerhout in de portiek van haar voordeur te wachten. Het was een kille ochtend, begin april.

Zeggen dat Liese nog als een toerist door Antwerpen liep was wellicht wat overdreven, maar ze moest er wel nog steeds aan wennen. Ze was opgegroeid in Brussel, had er geleefd en gewerkt. De stad zat in haar systeem, en ze betwijfelde of dat er ooit uit zou gaan. En of ze dat überhaupt ooit zou willen. Maar haar oude, gezapige chef was met pensioen gegaan en vervangen door een van die nieuwe exemplaren die wellicht geboren worden in een maatpak en met een Excel-blad in hun handen, en haar relatie met haar vriend Simon was op een pijnlijk dood spoor beland. Op haar 38e had Liese de radicaalste beslissing in haar leven genomen: ze had een transfer gevraagd naar de moordbrigade in Antwerpen en die ook verbazend snel gekregen. Ze had haar appartement in Brussel leeggemaakt en het te huur gezet.

Dat was ondertussen drie maanden geleden.

Vanaf het begin draaide ze de langste dagen van de hele ploeg, niet omdat ze zo nodig iets wilde bewijzen aan haar nieuwe collega's, maar omdat ze vrij snel ontdekt had dat als ze laat en afgepeigerd thuiskwam, er minder tijd en energie overbleef om te piekeren. Toen ze een paar weken geleden door de privéfoto's op haar computer ging, kwam ze tot het besef dat er haar buiten het werk niet veel anders meer restte.

'Kathy Debaere,' zei hoofdinspecteur Masson. Liese was nauwelijks ingestapt.

'35, werkloos. Junk én dealer tegelijk. Verscheidene mes-steken. Voorlopig geen getuigen.'

'Wie heeft haar gevonden?'

'Haar vriend. Hij kwam thuis van zijn nachtdienst.'

'Wat doet hij voor werk?'

'Schoonmaakbedrijf. Hij staat permanent in de nachtploeg.'

Massons ogen zaten vol met rode adertjes. Zijn pak zag eruit alsof hij er weer eens in geslapen had. Hoofdinspecteur Michel Masson was een nachtploeg op zijn eentje.

'En gezien zijn verleden mag hij daar al blij mee zijn,' vulde hij aan.

'Waarom? Is 't ook een junk en een dealer?'

'Gewapende overval en geweldpleging.'

'Je kunt niet alles hebben,' zei Liese.

De hoek van het plein was afgezet met linten en wagens van de lokale politie. Toen ze uitstapten, zag Liese de Sprinter van het lab en hun eigen witte bestelwagen, onder collega's beter bekend als 'de Moordbus'. De grote Peugeot zat propvol tenten, regenkleding, verkeerskegels en verlichtingsapparatuur, maar er was ook een werkruimte in uitgespaard met een tafel, stopcontacten en een eigen generator, zodat de rechercheurs ter plaatse al met hun werk konden beginnen.

Op het plein stond een gure wind die het nog kouder maakte dan het al was. Michel Masson huiverde en zette de kraag van zijn jas op.

Liese glimlachte.

'Naar het schijnt is het al twee weken lente. Ik heb het ook maar van horen zeggen, hoor.'

Masson keek haar misprijzend aan. Praatjes over het weer, de kinderen of de kwaaltjes van alledag waren niet besteed aan deze ernstige intellectueel, die met gemak een wiskundige stelling fileerde of een filosoof uit de vijftiende eeuw citeerde, maar moeite had met de eenvoudigste dingen des levens, zoals boodschappen doen, de auto op tijd voor onderhoud naar de garage brengen of zijn onkostenformulier invullen. In zijn huwelijk ging het zo slecht dat hij meer op de bank sliep dan in zijn bed. De omgang met mensen buiten het werk was voor de stugge, introverte vijftiger een beproeving, maar vanaf de eerste dag dat Liese met haar nieuwe team had kennisgemaakt, wist ze ook dat hoofdinspecteur Masson een uitstekende speurder was.

'Het lab is nog binnen,' zei hij. 'De onderzoeksrechter en het parket zijn net weg. En Sofie zit in de bus.'

Ook dat was nieuw voor Liese: de Cel Agressie, zoals de Antwerpse moordbrigade officieel heette, was een geoliede machine die haar eigen regels had als het op een moordonderzoek aankwam. Een van die regels was dat niemand een voet binnenzette op de plaats delict voor de mensen van de technische recherche, of het lab, hun onderzoek hadden gedaan.

'Doe verdomme die deur dicht, Michel,' gromde Sofie, 'het is zo al koud genoeg. Goedemorgen commissaris, we hebben slechte oploskoffie en oude pakjes kippensoep, ik zou voor de soep gaan als ik u was.'

De twee zitbankjes in de moordbus boden normaal gezien plaats aan vier personen, maar dat gold alleen wanneer hoofdinspecteur Jacobs er niet bij was. Sofie was niet overdreven